

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/146/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201574
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8522201574.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Obcou Šarišské Jastrabie, dieťa rodičov, matka: maloletá E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, zastúpená zákonnými zástupcami: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, otec: neuvedený, za účasti: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odboru sociálnych vecí a rodiny, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní o ustanovení poručníka mal. dieťaťa v osobe F. B., takto

rozhodol:

I. Súd u s t a n o v u j e maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX poručníka v osobe F. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude o maloletého osobne starať, vychovávať ho, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

II. Poručník je povinný predkladať súdu správu o maloleťom a o nakladaní s majetkom maloletého vždy k 31.7. a k 31.1. príslušného kalendárneho roka.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len navrhovateľ) návrhom doručeným súdu dňa 28.11.2022 navrhol aby súd ustanovil mal. A. poručníka v osobe jeho starej matky, F. B., ktorá bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Návrh odôvodnil tým, že mal. A. porodila dňa XX.XX.XXXX v Ľubovnianskej nemocnici maloletá matka E. B., otcovstvo k maloletému dieťaťu nebolo doposiaľ určené. Podľa vyjadrenia starej matky, F. B., pre dieťa majú zabezpečené hygienické potreby, oblečenie, teplomer, kočiar. Mal. matka dieťa dojčí, žijú v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, ktorý je vybavený funkčným nábytkom. Hygiena v domácnosti počas šetrenia bola na dobrej úrovni. Toho času starostlivosť o mal. A. už zabezpečuje stará matka a chce sa aj naďalej o dieťa starať, cíti sa spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o dieťa, pozná jeho potreby, Jej manžel s tým súhlasí, v starostlivosti o dieťa pomáha aj mal. matka, ktorá sa učí rodičovským zručnostiam. Mal. A. sa narodil ako zdravé dieťa, ošetrojúcou lekárkou je MUDr. Terkaničová, ktorá uviedla, že matka s dieťaťom bola v poradní. Stará matka maloletého dieťa F. B. je nezamestnaná, starý otec, G. B. je zamestnaný v rómskej hliadke MOPS Obce Šarišské Jastrabie. Rodičia mal. matky poberajú hmotnú núdzu v sume 36 eur a prídavok na dieťa v sume 30 eur, príjem otca je cca 560 eur. Stará matka absolvovala psychologické poradenstvo na RPPS. V dôsledku nespôsobilosti maloletej matky na právne úkony a k nepriznaniu rodičovských práv vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, úrad podal na okresný súd návrh na neodkladné opatrenie. Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/141/2022 zo dňa 21.11.2022 bol maloletý A. B. odovzdaný dočasne do starostlivosti starej matky F. B.. Stará matka zabezpečuje dieťaťu riadnu starostlivosť. Navrhovateľ k návrhu pripojil rodný list dieťaťa, správu referátu poradensko-psychologických služieb a lekársku správu.

Uznesením sp. zn. 2P/104/2022 zo dňa 06.12.2022 súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Obec Šarišské Jastrabie.

Pojednávania vytyčeného na deň 31.01.2023 sa nezúčastnil kolízny opatrovník maloletého dieťaťa, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

Na pojednávaní prítomní účastníci konania s podaným návrhom súhlasili. Navrhovateľ uviedol, že stará matka – navrhovaná poručníčka sa o dieťa osobne stará od jeho narodenia, sociálnym šetrením v rodine nezistili žiadne nedostatky. Mal. matka s návrhom súhlasila, uviedla, že domnelý otec A. H. je tiež maloletý, doposiaľ nedošlo k určaniu otcovstva súhlasným vyhlásením. Navrhovaná poručníčka - stará matka dieťaťa - F. B., súhlasila s tým, aby bola ustanovená za poručníčku svojmu vnukovi A., ktorému už zabezpečuje osobnú starostlivosť. S ustanovením do funkcie poručníka vnukovi súhlasil aj manžel navrhovanej poručníčky G. B..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov ako aj s obsahom pripojeného spisu týkajúceho sa starostlivosti súdu o mal. A. B., sp. zn. 2P/141/2022 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2P/141/2022 zo dňa 21.11.2022, bolo nariadené mal. matke E. B. odovzdať syna A. do starostlivosti jeho starej matky, F. B., pretože matka dieťaťa je maloletá, nemá plnú spôsobilosť na právne úkony pre nedostatok veku, rodičovské práva vo vzťahu k osobnej starostlivosti jej neboli priznané, matka nemôže starostlivosť o dieťa zodpovedne vykonávať, dieťa má veľmi nízky vek, je potrebné u neho dôsledne zabezpečovať jeho vývinové potreby, dieťa nemá otca zapísaného v rodnom liste a teda toho času nemá zákonného zástupcu.

K zmene skutkového stavu týkajúceho sa mal. A., oproti stavu aký bol v čase vydania neodkladného opatrenia nedošlo. Dieťa naďalej nemá zapísaného otca v rodnom liste, navyše domnelý otec podľa udania matky dieťaťa je taktiež maloletý, mal. matka dieťaťa, nemá priznané rodičovské práva vo vzťahu k osobnej starostlivosti. Stará matka dieťaťa – navrhovaná poručníčka je podľa lekárskej správy spôsobilá zabezpečovať starostlivosť maloletým deťom. Podľa správy referátu poradensko-psychologických služieb jej ustanovenie za poručníka maloletej naplní najlepší záujem dieťaťa. Navrhovaná poručníčka nemá záznamy v registri trestov, ani záznam centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR), ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Podľa § 8 Obč. zák. spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

Podľa § 56 ods. 2 ZoR poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

Podľa § 56 ods. 3 ZoR ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa § 57 ods. 1 ZoR ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

Podľa § 58 ods. 1 ZoR v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

Podľa § 58 ods. 2 ZoR správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

Podľa § 58 ods. 3 ZoR poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

Podľa § 58 ods. 4 ZoR súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

Podľa § 58 ods. 5 ZoR za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

Podľa § 58 ods. 6 ZoR po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

Podľa § 58 ods. 7 ZoR medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

Právne posúdenie vecí:

Keďže mal. dieťa nemá zákonného zástupcu, nakoľko matka je maloletá, nemá plnú spôsobilosť na právne úkony, otcovstvo k dieťaťu doposiaľ nebolo určené, súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami ustanovil mal. A. poručníka v osobe jeho starej matky – F. B., ktorá s ustanovením do tejto funkcie súhlasila, a je spôsobilá ju vykonávať. Súd súčasne vymedzil poručníčke rozsah práv a povinností tak, že je povinná osobne sa o dieťa starať, vychovávať a zastupovať ho, aj keď je v súčasnosti bezmajetný, majetok však môže nadobudnúť, spravovať jeho majetok, s tým, že dvakrát ročne vždy k 31.7. a 31.1. kalendárneho roka je povinná súdu predkladať správu o maloletom dieťati a o nakladaní s jeho majetkom.

Trovy konania:

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Navrhovateľ, maloletá matka, jej zákonný zástupca a poručníčka nemôžu voči tomuto rozsudku účinne podať odvolanie, keďže sa ho na pojednávaní výslovne vzdali, čo potvrdili svojim podpisom do zápisnice súdu.